IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki**
(nr 27)
z dnia 26 listopada 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki (nr 27)

26 listopada 2020 r.

Komisja Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, obradująca pod przewodnictwem posła **Ireneusza Rasia (KO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– informację Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli funkcjonowania ośrodków sportu i rekreacji;

– informację Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli korzystania z obiektów Centralnego Ośrodka Sportu przez osoby niepełnosprawne.

W posiedzeniu udział wzięli: **Anna Krupka** sekretarz stanu w Ministerstwie Sportu wraz ze współpracownikami, **Andrzej Kalinowski** dyrektor Centralnego Ośrodka Sportu, **Piotr Prokopczyk** dyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikiem oraz **Grażyna Tuzikiewicz-Gnitecka** wicedyrektor Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Krzysztof Majer** i **Mariusz Pawełczyk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (KO):

Serdecznie witam wszystkich państwa na posiedzeniu Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki. Bardzo proszę państwa posłów o logowanie się powoli do systemów, tych, którzy są na sali, do zalogowania się za pomocą kart do głosowania, tych, którzy są z nami zdalnie – za pomocą tabletów poselskich.

Dziś, o tej właśnie godzinie, mamy posiedzenie Komisji poświęcone porządkowi dziennemu, w którego pierwszym punkcie będziemy rozpatrywać informację Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli funkcjonowania ośrodków sportu i rekreacji. Przedstawiają przedstawiciele prezesa NIK. W drugim punkcie będziemy rozpatrywać informację NIK o wynikach kontroli korzystania z obiektów Centralnego Ośrodka Sportu przez osoby niepełnosprawne.

Na samym początku, jeszcze raz przypominając prośbę o logowanie się państwa posłów, bo za chwilkę będę sprawdzał kworum, chciałem serdecznie powitać wszystkich państwa pracujących z nami: tutaj, na sali i zdalnie. Witam przedstawicieli Ministerstwa Sportu. Zdaje się, że widziałem pana dyrektora Dariusza Buzę. Witam panią minister od sportu, panią Annę Krupkę.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Sportu Anna Krupka:

Dzień dobry.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (KO):

Witam serdecznie. Zdalnie powinien być z nami również dyrektor Centralnego Ośrodka Sportu, pan Andrzej Kalinowski. Witam serdecznie.

Dyrektor Centralnego Ośrodka Sportu Andrzej Kalinowski:

Dzień dobry, witam bardzo serdecznie.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (KO):

Witam przedstawiciela Delegatury NIK w Łodzi, panią wicedyrektor Grażynę Tuzikiewicz-Gnitecką. Pani dyrektor, słyszymy się?

Wicedyrektor Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi Grażyna Tuzikiewicz-Gnitecka:

Tak, słyszymy się i widzimy. Witamy bardzo serdecznie.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (KO):

Dziękuję. Witam serdecznie. Witam oczywiście dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego NIK, pana Piotra Prokopczyka, który jest prawie stałym członkiem naszej Komisji. Witam, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli Piotr Prokopczyk:

Witam państwa serdecznie. Panie przewodniczący, dzień dobry.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (KO):

Tak jest. Teraz muszę odczytać formułę. Dzisiejsze posiedzenie zostało zwołane przez marszałek Sejmu na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu i prowadzone będzie z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.

Posłom uczestniczącym zdalnie przypominam, że przed posiedzeniem otrzymali państwo instrukcję z sekretariatu z Kancelarii Sejmu w sprawie zgłaszania się do dyskusji i zabierania głosu w trakcie posiedzenia. Jednocześnie informuję, że posłowie członkowie Komisji obecni na sali obrad głosują przy użyciu urządzenia do głosowania za pomocą legitymacji poselskiej. Wówczas prosimy nie używać tabletów i nie logować się w systemie komunikacji elektronicznej.

W celu stwierdzenia kworum zostanie teraz przeprowadzone głosowanie. Otwieram głosowanie, które ma stwierdzić kworum Komisji na posiedzeniu, które właśnie się rozpoczyna. Bardzo proszę, rozpoczynamy. Kworum jest sprawdzane. Dodatkowo proszę państwa posłów o zaakceptowanie dziennego porządku posiedzenia, które przewiduje dwa punkty informacji NIK, które przedstawiłem na samym początku. W tej chwili bez wątpienia mogę stwierdzić, że Komisja posiada kworum. Nie zamykam głosowania, żeby panie posłanki i panowie posłowie, którzy mają kłopoty z zalogowaniem się, miały jeszcze troszeczkę czasu, ale nie zwlekając, przejdziemy w tej chwili do rozpatrywania porządku dziennego.

Nie wiem, czy wstęp do każdego z tych punktów będzie rozpoczynał pan dyrektor Prokopczyk. Najpierw będzie ta informacja, potem poproszę o ewentualny głos ze strony pani minister Krupki bądź osób przez nią wskazanych, w tym przede wszystkim dyrektora COS-u, następnie będą pytania poselskie, odpowiedzi i będziemy pointować posiedzenie, tak w jednym, jak w drugim punkcie. Proponuję taki porządek obrad. Co do formuły chyba posłowie tradycyjnie zgadzają się. Nie widzę uwag do prowadzenia posiedzenia Komisji w dniu dzisiejszym, zatem bardzo proszę, pan dyrektor Prokopczyk. Pierwszy punkt: rozpatrzenie informacji NIK o wynikach kontroli funkcjonowania OSiR.

Panie dyrektorze, kto będzie przedstawiał tę informację?

Dyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego NIK Piotr Prokopczyk:

Będą przedstawiał ją osobiście. Rozumiem, że następną informację przedstawią przedstawiciele Delegatury NIK w Łodzi: pani wicedyrektor, a być może koordynator kontroli. Natomiast tę informację przedstawię już ja. Pozwolę sobie od razu przejść i pokazać państwu prezentację na ekranie. Mam nadzieję, że uda nam się to zrobić. Mam nadzieję, że w tej chwili widzą państwo prezentację. Będę chciał przedstawić państwu wyniki kontroli dotyczące funkcjonowania OSiR-ów.

Tak jak zwyczajowo przedstawiamy powody, dla których rozpoczęliśmy kontrolę, tak samo i tutaj chcielibyśmy przedstawić główne przyczyny, które stały za decyzją, aby przeprowadzić kontrolę. Jednym z elementów była kwestia dotycząca tego, że tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi sportu jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego, więc chcieliśmy przyjrzeć się, jak samorząd terytorialny radzi sobie w tym obszarze. Dodatkowo prawie 30% gmin posiada wydzielone jednostki samorządowe realizujące zadania z zakresu kultury fizycznej, czyli tzw. ośrodki sportu i rekreacji, OSIR-y.

Dodatkowo przyjrzeliśmy się i stwierdziliśmy, że występują specjalne programy ministra sportu i turystyki w obszarze wsparcia infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. W 2018 r. była to kwota 500 mln zł. W wyniku badanych doniesień medialnych stwierdziliśmy również, że były sygnały o nieprawidłowościach w gospodarce finansowej, chcieliśmy więc sprawdzić, czy ryzyko wystąpienia takich nieprawidłowości ziści się.

Kogo skontrolowaliśmy? Przede wszystkim kontrolowaliśmy oczywiście MSiT. Oprócz tego skontrolowaliśmy 10 gmin. Jak możecie państwo zobaczyć na prezentacji, były to gminy Białystok, Augustów, Tarnów, Nowy Targ, Poznań, Krotoszyn, Warszawa, Piaseczno, Trzebnica, Oława. Jak państwo widzicie, były to gminy różnej wielkości. Przyjrzeliśmy się i zbadaliśmy 10 OSiR-ów. Dodatkowo, żeby pozyskać dodatkowe informacje, przeprowadziliśmy badanie kwestionariuszowe na podstawie art. 29. Badanie to zostało przeprowadzone w 1651 gminach. Dotyczyło działań podejmowanych przez gminy na rzecz wsparcia kultury fizycznej. Okres objęty kontrolą to lata 2015–2019. Kontrola zakończyła się na początku listopada.

Co skontrolowaliśmy? Przede wszystkim postawiliśmy sobie pytanie, czy OSiR-y są skutecznym narzędziem realizacji działań na rzecz rozwoju aktywności fizycznej społeczeństwa. Żeby odpowiedzieć na to pytanie, postawiliśmy trzy pytania szczegółowe: Czy przygotowano i wdrożono strategie wsparcia sportu i rekreacji? Czy osiągnięto zakładane efekty działań na rzecz rozwoju aktywności fizycznej społeczeństwa w OSiR-ach? Czy prawidłowo prowadzono gospodarkę finansową w OSiR-ach?

Jaki stan stwierdzono w MSiT? Przede wszystkim ustaliliśmy, że przygotowano i wdrożono średniookresowy dokument strategiczny pod nazwą Program Rozwoju Sportu do roku 2020, w którym zawarto elementy dotyczące wsparcia sportu i rekreacji na poziomie lokalnym. Ustaliliśmy też, że prowadzono działania komplementarne w stosunku do zadań własnych gmin, wpływając na poszerzenie ich ofert w obszarze kultury fizycznej. Ponadto w latach 2015–2018 dotacje dla gmin w dziale kultura fizyczna wyniosły ok. 2 mld zł, a udział dotacji w wydatkach gmin wynosił ok. 10%.

Rzecz, która wzbudziła nasze zainteresowanie, to kwestia tego, na ile w dokumentach strategicznych uwzględniane są działania podejmowane na rzecz rozwoju kultury fizycznej w jednostkach samorządu terytorialnego. Tu stwierdziliśmy potrzebę szerszego uwzględniania tych kwestii. Inną rzeczą ustaloną w MSiT była kwestia niezłożenia przez ministra zawiadomień o możliwości naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Mówimy tu o kontrolach, które minister przeprowadzał i w wyniku których stwierdzał problemy czy też nieprawidłowości w rozliczeniu dotacji, szczególnie naruszenie terminów rozliczenia dotacji.

Jeżeli chodzi o gminy, które skontrolowaliśmy, stwierdziliśmy, że określono strategiczne cele w obszarze wsparcia rozwoju sportu i kultury fizycznej, natomiast w przypadku czterech gmin nie było monitorowania realizacji celów. Trzeba przyznać, że w latach 2015–2018 wzrosła liczba realizowanych zadań w kontrolowanych gminach i w związku z tym zwiększała się liczba uczestników tych działań.

Dodatkowo w nawiasie macie państwo podane wartości procentowe. Mówimy o wzroście ponad 30% liczby realizowanych działań. Jeżeli chodzi o liczbę uczestników, ten poziom jest powyżej 4% wzrostu.

Jeżeli chodzi o kwestię wyposażenia w infrastrukturę sportową i rekreacyjną, trzeba przyznać, że gminy dysponujące OSiR-ami wyposażyły te ośrodki w nieznaną infrastrukturę. Udział wydatków na kulturę fizyczną ogółem w skontrolowanych gminach wynosił natomiast od ponad 1%, mówimy tu o mieście stołecznym Warszawa, do ponad 6%, jeżeli mówimy o gminie Oława.

Na podstawie badania kwestionariuszowego stwierdziliśmy, że 21% gmin posiada dokument strategiczny określający cele i działania na rzecz rozwoju aktywności fizycznej mieszkańców. 28 gmin utworzyło taką jednostkę organizacyjną, wykonującą zadania w obszarze kultury fizycznej i sportu. Trzeba natomiast podkreślić, że gminy z funkcjonującym OSiR-em częściej osiągały zaplanowane cele rozwoju aktywności fizycznej. Częściej były osiągane cele w przypadku gmin z OSiR-em. Chodzi tutaj o 40% gmin. 29% gmin bez OSiR-u też osiągało zaplanowane cele, ale jak państwo widzicie, łatwiej jest osiągnąć te cele w przypadku posiadania OSiR-u.

Dodatkowo trzeba też podkreślić, że gminy z funkcjonującym OSiR-em wydatkowały na kulturę fizyczną ponad dwuipółkrotnie więcej w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Gminy z OSIR-em to, jak państwo widzicie, wydatek 142 zł na jednego mieszkańca. Gminy bez takiego ośrodka to niecałe 53 zł.

Na tej infografice możecie zapoznać się państwo z infrastrukturą sportową w OSiR-ach. Możecie też państwo zobaczyć, które obiekty sportowe najczęściej były do dyspozycji w ośrodkach. Trzeba podkreślić, że przede wszystkim było to boisko piłkarskie. Drugim w kolejności obiektem jest hala sportowa, ale na podobnym poziomie jak hale sportowe mamy też korty tenisowe. Na podobnym, choć trochę niższym, poziomie jest basen kryty całoroczny i stadion lekkoatletyczny.

Jak wyglądał stan w kontrolowanych OSiR-ach? Tutaj przyglądaliśmy się stanowi technicznemu obiektów sportowych. Trzeba powiedzieć, że ten stan był dobry w większości skontrolowanych ośrodków. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in. nienaprawienia uszkodzeń na pływalni miejskiej w Augustowie czy niespełniania norm obciążenia stropu w Poznaniu.

Dodatkowo przyglądaliśmy się gospodarce finansowej i też nie stwierdziliśmy większych nieprawidłowości. Pojawiły się naruszenia przepisów o udzielaniu zamówień publicznych czy brak procedur dotyczących gospodarki kasowej i towarowej, jak również nieprawidłowo ujęte obiekty sportowe niebędące ich własnością, a przekazane jednostce przez gminę w użyczenie.

W ramach badania kwestionariuszowego chcieliśmy też poznać oczekiwania, jeżeli chodzi o ofertę sportowo-rekreacyjną. Jak możecie państwo zobaczyć, informacje, które pozyskaliśmy, wskazują, że mimo posiadania infrastruktury wymaga ona jednak pewnej poprawy, jak również rozszerzenia pod względem różnorodności. W tej chwili możecie państwo zobaczyć, jak wygląda ocena ogólna, która do potrzeb prezentacji została skrócona. Pełna ocena ogólna jest w samej informacji. W latach 2015–2019 OSiR-y były skutecznym narzędziem realizacji działań na rzecz rozwoju aktywności fizycznej społeczeństwa. Zwiększały one różnorodność i dostępność oferty sportowo-rekreacyjnej gminy dla mieszkańców. Gminy z funkcjonującym OSiR-em znacznie częściej osiągały zakładane cele rozwoju aktywności fizycznej, a ich oferta sportowo-rekreacyjna bardziej odpowiadała potrzebom mieszkańców. W blisko połowie skontrolowanych gmin poprawy wymaga monitorowanie i dokumentowanie podejmowanych efektów.

Jakie były sformułowane wnioski pokontrolne? Do ministra sportu został skierowany wniosek o pełniejsze uwzględnianie działań podejmowanych na rzecz rozwoju kultury fizycznej w jednostkach samorządu terytorialnego przy przygotowaniu i wdrażaniu dokumentów strategicznych ministra. Jeżeli chodzi o gminy, to tutaj, tak jak wskazywały ustalenia kontroli, jest potrzeba monitorowania i dokumentowania efektów podejmowanych działań w obszarze rozwoju sportu i rekreacji, jak również podjęcie skutecznych działań w stylu naprawy uszkodzonych obiektów sportowych, szczególnie gdy dalsze zaniechania mogą przyczynić się do katastrofy budowlanej.

Jeżeli chodzi o OSiR-y, wskazano na potrzeby poprawy stanu technicznego obiektów sportowych, przeprowadzania obowiązkowych okresowych kontroli stanu technicznego, jak również prawidłowego prowadzenia książki obiektu budowlanego. Innym problemem jest potrzeba zlikwidowania barier dostępności dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi.

Jakie były działania po kontroli? Minister sportu poinformował NIK, że w trakcie realizacji jest analiza oraz weryfikacja umów z beneficjentami, którzy rozliczyli udzielane dotacje z przekroczeniem terminu. W sytuacji zidentyfikowania naruszenia dyscypliny finansów publicznych przez beneficjentów stosowne zawiadomienia do rzecznika dyscypliny finansów będą niezwłocznie przekazywane. Natomiast wniosek pokontrolny dotyczący pomniejszego uwzględnienia działań jednostek samorządu terytorialnego zostanie uwzględniony w pracach nad nowych dokumentem w obszarze sportu na okres po 2020 r. Jeżeli chodzi o gminy, OSiR-y, otrzymaliśmy informację o zrealizowaniu lub o podjęciu realizacji wszystkich wniosków pokontrolnych.

Jeżeli chodzi o prezentację, z mojej strony to wszystko. Oczywiście jeśli będziecie państwo mieli pytania, bardzo chętnie udzielimy Wysokiej Komisji stosownych odpowiedzi.

Razem ze mną są też współpracownicy: pan wicedyrektor Konrad Janiec, który nadzorował tę kontrolę, jak również doradca i koordynator, oczywiście z zachowaniem dystansu społecznego. Bardzo uprzejmie dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (KO):

Dziękuję panu dyrektorowi. W tej chwili zamykam sprawdzanie kworum. Proszę o wyświetlenie informacji na temat tego, ilu posłów bierze udział w naszym posiedzeniu.

Dziękuję panu dyrektorowi.

Za momencik, jak tylko przeczytam informację o kworum, poproszę panią minister o głos na temat tego, jakie wnioski wyciągniemy po kontroli. Pani minister, króciutko: w tej chwili jest z nami 28 posłów, którzy potwierdzili swoją obecność, i tu, na sali, i zdalnie. Zamykam głosowanie. Mamy kworum: 28 osób.

Pani minister, oddaję głos.

Sekretarz stanu w MS Anna Krupka:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, prowadzona przez NIK kontrola funkcjonowania OSiR-ów oraz działań realizowanych przez Ministerstwo Sportu w zakresie współpracy w tym właśnie obszarze jednoznacznie wskazuje, że sportowe jednostki samorządowe współpracując m.in. z resortem sportu, tutaj przede wszystkim należy wymienić programy ministerstwa wspierające lokalną infrastrukturę sportową, są skutecznym narzędziem na rzecz rozwoju aktywności fizycznej społeczeństwa. Satysfakcjonująca jest również pozytywna ocena NIK zapisów sformułowanych w średniookresowym dokumencie strategicznym, tzn. w Programie Rozwoju Sportu do roku 2020, odnoszącym się do kierunków interwencji oraz narzędzi implementujących, które mogą być realizowane w jednostkach samorządu terytorialnego np. właśnie przez OSiR-y.

Dziękując za przeprowadzenie wnikliwej kontroli w tym obszarze, pragnę zapewnić, że sformułowany przez NIK wniosek pokontrolny dotyczący pełniejszego uwzględnienia działań podejmowanych na rzecz rozwoju kultury fizycznej w jednostkach samorządu terytorialnego przy przygotowaniu i wdrażaniu dokumentów strategicznych zostanie oczywiście uwzględniony przy konstruowanym obecnie nowym dokumencie strategicznym w obszarze sportu, który będzie kontynuacją dotychczasowego dokumentu obowiązującego do 2020 r. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (KO):

Dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy mamy jakieś zdalne zgłoszenia? To ja, pani minister, panie dyrektorze, chciałbym podjąć taką dyskusję. Rzeczywiście wielkich kontrowersji tutaj nie ma. Dziękujemy za badanie NIK, ale osadzając OSiR-y czy gminne OSiR-y, musimy powiedzieć, że one oddziałują w miastach dużych, średnich, większych, powiatowych. Ze względu na to mają szerszy zakres oddziaływania, bo, upraszczając, według mnie mają oddziaływanie powiatowe.

Jest wniosek do pani minister, abyśmy przeanalizowali, jak w danych powiatach, w miastach powiatowych, wyglądają takie centra i czy w ogóle mają OSiR-y lub inne instytucje, które wypełniają sportowe funkcje OSiR-u. Przeprowadźmy taką analizę, bo wiemy, że w latach 90. OSiR-y były traktowane jak ostatni wydatek w tych gminach. Gminy były biedniejsze, wydawały na inne cele, sport był traktowany trochę… Te niezmodernizowane obiekty funkcjonowały, nieraz straszyły, potem stopniowo były modernizowane. Dzisiaj widać, że również dzięki środkom centralnym gminy zmodernizowały te obiekty, co dzięki Bogu wychodzi z tej analizy. Ale może być tak, że są miasta powiatowe, w których baza, która służy uprawianiu sportu w zasięgu powiatowym, jest niewystarczająca i nigdy nie była, albo że te OSiR-y po prostu znikły, bo ktoś wybudował tam bloki. Z tym problemem możemy się mierzyć.

Chyba powinniśmy mieć taki ogląd co do sytuacji w kraju. Wiemy, że jest taka sytuacja, że cały czas monitorujecie hale sportowe w każdej gminie. Uważam, że analiza dotycząca tego problemu powinna zostać zrobiona, ale powinniśmy skoncentrować się na ośrodkach powiatowych, czyli gminach, które mają zasięg powiatowy, i z nimi współpracować, żeby nie było wykluczeń w niektórych powiatach, żeby nie było tak, że tej bazy nie ma albo jest niezrównoważona.

Pan dyrektor przedstawiał, że gdzieś jest boisko, gdzieś jest basen. Były wykazywane procenty, że najbardziej popularne jest boisko piłkarskie, co wynika z popularności dyscypliny. Hala sportowa to jest troszkę ponad 53%, oczywiście uśredniając 10 wybranych miejscowości. Poziom blisko 50-procentowy mają jeszcze korty tenisowe. Basen to jest tylko 35%, choć jako posłowie w wielu dyskusjach uważaliśmy, że jeżeli chodzi o nasycenie basenów, to mamy w Polsce całkiem nieźle, a tu okazuje się, że w badaniu 10 miejscowości wyszło tylko 35%. Są baseny odkryte. Lodowiska to tylko 20%. Są i inne: strzelnice, tory rowerowe. Może więc taką analizę trzeba byłoby zrobić, abyśmy w jeszcze lepszy sposób dedykowali programy na przyszłość? Taki jest mój wniosek i głos w dyskusji. Nie wiem, co na to pani minister i pan dyrektor.

Bardzo proszę, pani minister.

Sekretarz stanu w MS Anna Krupka:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, oczywiście. Teraz jesteśmy w fazie analizowania białych plam, jeżeli chodzi o hale sportowe. Jeżeli tylko skończymy to przedsięwzięcie, oczywiście bardzo chętnie będziemy analizować też to, jaką bazą infrastrukturalną dysponują powiatowe OSiR-y. Oczywiście jest to ważne i zróżnicowane w zależności od miasta powiatowego, nawet niekoniecznie od jego wielkości, a być może także od zaangażowania władz. Są władze powiatowe, które bardzo chętnie takie ośrodki rozbudowują i rozwijają, a są takie, które koncentrują się na innych obszarach. Oczywiście to jest bardzo ważne i to również będziemy mieli na uwadze. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (KO):

Pani minister, na piśmie skonkretyzuję, o co mi dokładnie chodzi. Jeżeli następnym elementem byłaby taka analiza, to byłaby fajna rzecz, żebyśmy na to spojrzeli.

Jeszcze pan dyrektor i Najwyższa Izba Kontroli.

Dyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego NIK Piotr Prokopczyk:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Myślę, że dokonywanie takiej analizy to bardzo interesujący obszar. Pewną bazą i podstawą może być nasz raport. Na stronie nr 95 jest informacja, jak wygląda podział gmin z funkcjonującym OSiR-em według rodzaju jednostek samorządu terytorialnego. Może spróbuję to szerzej udostępnić i pokazać na ekranie. Możecie państwo zobaczyć, jak wyglądają gminy z OSiR-ami według podziału rodzaju jednostek samorządu terytorialnego. MPP to miasta na prawach powiatu. Jak państwo widzicie, jest 12,4%. Jeżeli chodzi o gminy wiejskie, mamy 24,9%, gminy miejskie to 26%, a gminy miejsko-wiejskie to 36,7%, tak że w miastach na prawach powiatu ten udział rzeczywiście jest chyba najmniejszy ze wszystkich gmin. Być może jest to natomiast pewnego rodzaju wskazówka do podjęcia tej analizy. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (KO):

Dziękuję. To tylko potwierdza fakt, że powinniśmy to przeanalizować. Uważam, że powiatowy zasięg dostępności do podstawowych urządzeń i obiektów rekreacyjnych jest bardzo ważny z punktu widzenia uprawiania sportu, korzystania z tych obiektów i, tak jak mówię, może w poincie przyjmiemy w prezydium list z prośbą o to, aby po przebadaniu białych plam związanych z rozmieszczeniem hal sportowych w gminach zająć się właśnie obszarami powiatowymi.

Prosiłbym jeszcze o głos pana przewodniczącego Matuszewskiego. Bardzo proszę.

Poseł Marek Matuszewski (PiS):

Panie przewodniczący, pani minister, Wysoka Komisjo, chciałbym powiedzieć, że rzeczywiście jest to poważny problem. Jeśli chodzi o wszystkie MOSiR-y, które powinny być dobrze doposażone, szczególnie w miastach powiatowych. Doskonale wiemy, że do miast powiatowych dzieci i młodzież mają bardzo blisko i mogą dojechać z innych gmin.

W tej chwili robi się bardzo dużo. Można powiedzieć, że od kilku lat powstaje bardzo dużo obiektów sportowych. Jeśli chodzi o województwo łódzkie, mogę powiedzieć, że obiektów sportowych, boisk, sal gimnastycznych jest bardzo dużo. Za to i za dobre programy, które są wdrażane, trzeba rządowi dziękować.

Chciałbym zwrócić uwagę w temacie lodowisk. Tu jest wielki niedosyt, jest tylko 21%. Chciałbym zwrócić uwagę na coś bardzo ważnego. Szanowni państwo, lodowisko w porównaniu do przykładowo boiska piłkarskiego to obiekt wykorzystywany w maksymalny sposób. Już mówię, jak to się dzieje. Szanowni państwo, na lodowisku, tym samym, na którym przykładowo gra pierwsza liga hokejowa, grają juniorzy. Na chwilę po tych wydarzeniach na ślizgawkę wchodzą wszyscy, którzy są chętni. Może wszyscy wiedzą, a może nie, że na pełnowymiarowe lodowisko, na którym gra się oficjalne mecze hokejowe, wchodzi prawie 300 osób. Na jednym lodowisku jest profesjonalny hokeista, profesjonalny łyżwiarz figurowy, junior, młodzik i ci, którzy korzystają ze ślizgawek.

Weźmy boisko piłkarskie. Też bardzo lubię grać w piłkę, ale z moich obserwacji jest tak, że na najlepszym boisku na MOSiR-ze gra pierwsza drużyna, często czwarto-, trzecioligowa w danym mieście powiatowym. Grają tam też juniorzy. Wszyscy trenują na boisku, które jest treningowe. Nie ma możliwości, żeby wchodzili tam ludzie, którzy chcieliby sobie pograć jak ci, którzy jeżdżą na łyżwach. Myślę więc, że wszystkim państwu daje to chyba do myślenia. Lodowisko jest wykorzystywane i przez tych, którzy uprawiają sport łyżwiarski zawodowo, i przez tych, którzy po prostu przychodzą. Przychodzi babcia z wnuczkiem. Babcia, jeżeli jest starsza i nie jeździ na łyżwach, pije kawkę w kawiarence i obserwuje wnuka z balkoniku, bo są takie lodowiska. Korzysta 300 osób. Korzystają z tego, co im się należy, bo to jest z ich podatków.

Mogę jeszcze tylko pochwalić ministerstwo sportu. Mam przykład w Zgierzu, pokażę panu przewodniczącemu. To trwa już kilka lat, ale powstaje potężna wielofunkcyjna hala, lodowisko hokejowo-figurowe i wszelakie boiska. Są to dość poważne pieniądze. Mogę powiedzieć, że obiekt ten będzie drugi po COS-ie w Spale. Ten obiekt jest taki dzięki temu, że są dobre programy w ministerstwie i miasto, powiat z tego korzysta. Liczę więc na to, szczególnie jeśli chodzi o lodowe klimaty, że w lodowiska warto będzie inwestować, bo korzysta z nich bardzo, bardzo dużo ludzi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (KO):

Dziękujemy za to oświadczenie. Muszę powiedzieć, że w Zgierzu jest też dobry poseł, który dba o sport, i efekt jest taki, jak przedstawiono.

Pani minister, uważam, że skonkretyzujemy to zapytanie. To byłoby bardzo ciekawe, bo z tego wynika, że w niektórych powiatach grunty byłych OSiR-ów zostały przez lata zamienione na inne funkcje i w tych miejscach nie ma dobrze funkcjonujących ośrodków, nawet dla tych, którzy uprawiają sport na szczeblu zawodniczym. Potrzebujemy obiektów o wszystkich spełnionych kryteriach i odpowiadających na zapotrzebowanie na miarę dzisiejszych lat. Tak że skonstruujemy to na najbliższym posiedzeniu prezydium. To byłaby pointa.

Dziękuję państwu za tę część. Panu dyrektorowi Prokopczykowi dziękuję, bo nie wiem, czy dalej będzie się przysłuchiwał, czy Delegatura NIK w Łodzi wystawczy. Nie chciałbym zabierać czasu.

Dyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego NIK Piotr Prokopczyk:

Panie przewodniczący, jeżeli pan pozwoli, chętnie będę się przysłuchiwał temu, jakie były wyniki kontroli łódzkiej delegatury. Bardzo dziękuję za możliwość prezentacji wyników…

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (KO):

Dobrze, bardzo proszę, oczywiście. Dziękujemy, panie dyrektorze.

Teraz przechodzimy do części drugiej: rozpatrzenie informacji Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli korzystania z obiektów Centralnego Ośrodka Sportu przez osoby niepełnosprawne. Bardzo proszę Delegaturę NIK w Łodzi o przedstawienie raportu. Rozumiem, że tutaj rozpoczyna wicedyrektor Delegatury NIK w Łodzi, pani Grażyna Tuzikiewicz-Gnitecka. Bardzo proszę.

Wicedyrektor Delegatury NIK w Łodzi Grażyna Tuzikiewicz-Gnitecka:

Dzień dobry. Też chciałabym zapoznać państwa z prezentacją. Oczywiście będę referowała wyniki kontroli korzystania z obiektów Centralnego Ośrodka Sportu przez osoby niepełnosprawne. Kontrolę podjęliśmy na wniosek komisji sejmowej, a jej podjęcie uza-

sadniały istotne aspekty społeczne zgłoszonego tematu, w tym przede wszystkim związane z szeroko pojętą aktywizacją ruchową osób niepełnosprawnych.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (KO):

Mamy przerwane połączenie. Musimy nawiązać je na nowo. Zamiast udostępnić nam prezentację, państwo przez przypadek rozłączyli się i musimy poczekać chwilkę na wznowienie połączenia. „Halo, Łódź, halo, Warszawa", mógłbym tak powiedzieć, jak, na marginesie, mój serdeczny przyjaciel, Włodzimierz Szaranowicz zawsze wywoływał komentatorów będących gdzieś daleko na arenach światowych imprez. Może zawołam raz jeszcze. Bardzo proszę, ogłaszam 2 minutki przerwy technicznej.

Halo, Łódź? Tu Warszawa.

Wicedyrektor Delegatury NIK w Łodzi Grażyna Tuzikiewicz-Gnitecka:

Halo, jesteśmy. Teraz już nas słuchać?

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (KO):

Tak. Zrobiliśmy 2 minuty przerwy technicznej, jesteśmy już w drugiej minucie, wznawiam więc posiedzenie. W tej chwili bardzo proszę o udostępnienie państwa przedstawienia, ale proszę się nie wyłączać, może się uda. Teraz chyba dobrze. Mamy panią dyrektor i mamy też prezentację. Bardzo proszę, oddaję głos.

Wicedyrektor Delegatury NIK w Łodzi Grażyna Tuzikiewicz-Gnitecka:

Kontynuuję. Kontrolę podjęliśmy na wniosek komisji sejmowej. Jej podjęcie uzasadniały istotne aspekty społeczne zgłoszonego tematu, w tym przede wszystkim związane z szeroko pojętą aktywizacją ruchową osób niepełnosprawnych. Głównym celem kontroli było ustalenie, czy obiekty COS-u są dostępne dla osób niepełnosprawnych, w szczególności czy COS zapewniał odpowiednie warunki dla szkolenia sportowego osób niepełnosprawnych, czy przygotowanie i wyposażenie ośrodków jest odpowiednie do potrzeb osób niepełnosprawnych, czy zapewniono równy dostęp do korzystania z obiektów.

COS to jedyny w Polsce podmiot wyspecjalizowany w świadczeniu usług szkolenia sportowego na najwyższym poziomie. Ma siedzibę w Warszawie i sześć ośrodków przygotowań olimpijskich: w Giżycku, Spale, Szczyrku, Władysławowie, Wałczu i Zakopanem. Do jego zadań należy, co jest istotne z punktu widzenia naszej kontroli, zapewnienie warunków do przygotowania kadry narodowej do udziału w każdych igrzyskach paraolimpijskich i igrzyskach osób głuchych. Sporty paraolimpijskie obejmują 29 dyscyplin, w tych 23 letnie i 6 zimowych.

Chciałabym podkreślić, że punktem wyjścia dla prowadzenia naszej kontroli było założenie, że sportowcy niepełnosprawni mogą uczestniczyć we współzawodnictwie sportowym na tych samych warunkach i w ramach tego samego systemu co sportowcy pełnosprawni. Organizacją szkoleń zajmują się bezpośrednio wyspecjalizowane związki i stowarzyszenia, zależnie od rodzaju niepełnosprawności. Kontrolą objęliśmy zarówno COS w Warszawie, jak i wszystkie podległe mu ośrodki przygotowań olimpijskich.

W wyniku kontroli stwierdziliśmy, że przygotowanie i wyposażenie wprost do potrzeb sportu osób niepełnosprawnych było niewystarczające. Wprawdzie w latach 2017 i 2019 poszczególne ośrodki, poza COS-em w Warszawie, planowały i realizowały zadania dotyczące przygotowania istniejącej infrastruktury sportowej i towarzyszącej do potrzeb osób niepełnosprawnych, wydatkując na ten cel we wskazanych przez mnie latach blisko 5,5 mln zł, to jednak mimo tych działań nie osiągnięto pełnego przystosowania bazy sportowej do potrzeb sportowców uprawiających dyscypliny paraolimpijskie.

Kontrola wykazała, że COS z różnych przyczyn nie zapewniał osobom niepełnosprawnym możliwości szkolenia sportowego w 10 z 29 uprawianych w Polsce dyscyplin paraolimpijskich, w tym w 5 z 23 letnich oraz w 5 z 6 zimowych. Jeżeli więc chodzi o sporty zimowe, to rzeczywiście jest to wielki procent. W 5 dyscyplinach: jeździectwie, kolarstwie, strzelectwie sportowym, curlingu na wózkach i hokeju na slegach, brakuje infrastruktury sportowej. Dla uprawiania goalballu nie ma specjalistycznego sprzętu: bramek, piłek z dzwonkami. W przypadku biathlonu, narciarstwa zjazdowego, snowboardu, żeglarstwa nie zapewniono bazy noclegowej przystosowanej dla sportowców niepełnosprawnych ruchowo, choć ośrodki mają odpowiednią infrastrukturę szkoleniową.

Brak odpowiednio przystosowanej dla sportowców z niepełnosprawnością ruchową bazy noclegowej stwierdzono w dwóch spośród sześciu ośrodków przygotowań olimpijskich, tj. w Giżycku i w Szczyrku. W Giżycku istniała infrastruktura sportowa do uprawiania żeglarstwa, jest tam port jachtowy, a w Szczyrku są trasy zjazdowe do biathlonu, narciarstwa zjazdowego czy snowboardu, jednak ośrodki te nie posiadały bazy noclegowej dla osób poruszających się na wózkach, a ośrodek w Szczyrku również odpowiednio przygotowanego zaplecza sanitarnego przystosowanego dla osób niepełnosprawnych. W praktyce uniemożliwiało to organizowanie w tych ośrodkach szkoleń stacjonarnych dla sportowców niepełnosprawnych ruchowo.

Posiadający dwie hale stołeczny Torwar zarządzany przez COS w Warszawie w ogóle nie był wykorzystywany do szkoleń niepełnosprawnych sportowców z powodu barier architektonicznych. Stwierdziliśmy m.in. brak dostępu do płyt głównych obu hal, są tam tylko schody, oraz nieprzystosowanie szatni i pryszniców. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że w hali Torwar znajduje się lodowisko spełniające wymagania międzynarodowych federacji sportowych. Jest to jedyne kryte lodowisko, jakim dysponuje COS.

Jak ustalono, COS nie organizował kompleksowej promocji sportowców niepełnosprawnych, chociaż należy to do zadań działu marketingu i sprzedaży wyodrębnionego w strukturze organizacyjnej ośrodka. Tylko cztery ośrodki we własnym zakresie promowały sport i aktywność fizyczną osób niepełnosprawnych, przy czym jedynie dwa z nich zachęcały do tego na stronach internetowych.

Ustalono, że w latach 2017–2019 COS zlecał usługi marketingowe podmiotom zewnętrznym, choć zadania te mogły być realizowane przy wykorzystaniu potencjału pracowników ośrodka. Umowy w sprawie świadczenia tych usług zawarto z naruszeniem procedur wewnętrznych, bez rozeznania rynku. W przypadku jednej z tych umów ta sama osoba wnioskowała o zawarcie umowy i zaakceptowała swój wniosek. Dodatkowo wniosek dotyczący anektowania tej umowy złożony został po podpisaniu aneksu. Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego z tytułu realizacji tych umów przekroczyła 170 tys. zł brutto.

COS nie podejmował działań w zakresie rozpoznania potrzeb szkoleniowych w dyscyplinach paraolimpijskich oraz nie występował o informację w tej sprawie do podmiotów zrzeszających sportowców niepełnosprawnych, nie współpracował także z takimi podmiotami w zakresie dostosowania bazy, którą posiadał, do uprawiania wszystkich dyscyplin paraolimpijskich. Ówczesny dyrektor COS-u wyjaśnił, że podmioty reprezentujące sport osób niepełnosprawnych nie zgłaszały potrzeb dostosowania ośrodków do uprawiania nieobsługiwanych dyscyplin. Kontrola wykazała jednak, że już w 2017 r. Polski Związek Curlingu złożył do COS-u w Warszawie dokumentację techniczną dobudowania do lodowiska Torwar dwutorowego obiektu treningowego. Inicjatywa ta nie została jednak podjęta.

Podkreślić należy jednak, że planowanie zgrupowań i akcji szkoleniowych sportowców pełnosprawnych i niepełnosprawnych odbywało się na takich samych zasadach, a odpłatność z tytułu świadczonych usług była jednakowa dla wszystkich związków sportowych, w tym zrzeszających osoby niepełnosprawne. Reasumując, oceniliśmy, że COS nie zapewnia niepełnosprawnym pełnego dostępu do swoich obiektów, nie bada potrzeb tych osób w zakresie przygotowania przedolimpijskiego i nie promuje w sposób kompleksowy sportu osób niepełnosprawnych.

W świetle ustaleń kontroli wskazujących na niedostosowanie w pewnym zakresie obiektów COS-u do potrzeb sportowców niepełnosprawnych wnioskowaliśmy: do ministra sportu o zapewnienie środków finansowych adekwatnych do potrzeb COS-u w zakresie szkolenia sportowego osób niepełnosprawnych; do dyrektora COS-u o dostosowanie obiektów do uprawiania dyscyplin paraolimpijskich nieobsługiwanych dotychczas, o wzmocnienie działań na rzecz promocji sportu niepełnosprawnych osób, o stałe monitorowanie potrzeb sportowców niepełnosprawnych przy jednoczesnej współpracy z podmiotami prowadzącymi działalność w obszarze sportu osób niepełnosprawnych i o adekwatne do potrzeb tych osób dostosowanie wyposażenia COS-u. Wstępnie poinformowano nas o podejmowanych działaniach dla realizacji przedłożonych przez nas wniosków. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (KO):

Dziękuję, pani dyrektor. Mamy wnioski krytyczne. Teraz oddamy głos, według szarży, najpierw pani minister, potem panu dyrektorowi COS-u.

Bardzo proszę, pani minister Anna Krupka.

Sekretarz stanu w MS Anna Krupka:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, podmiotem objętym kontrolą prowadzoną przez NIK był COS oraz poszczególne ośrodki przygotowań olimpijskich. Kontrola dotyczyła działań na rzecz zapewnienia odpowiednich warunków dla szkolenia sportowego osób niepełnosprawnych oraz udostępnienia i wykorzystania bazy COS dla potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zrzeszających je organizacji. NIK sformułowała wnioski w stosunku do COS-u, jak również w stosunku do ministra właściwego do spraw kultury fizycznej.

Pozwolicie państwo, że ustosunkuję się do wniosku adresowanego w kierunku ministra, a w pozostałym zakresie poproszę o zajęcie stanowiska dyrektora COS-u, pana Andrzeja Kalinowskiego, który pełni swoje obowiązki od wczoraj. Przy tej okazji chciałam mu bardzo serdecznie pogratulować.

W ocenie NIK minister właściwy do spraw kultury fizycznej powinien zapewnić adekwatne środki finansowe do potrzeb COS-u w zakresie szkolenia sportowego osób niepełnosprawnych, co miałoby nastąpić po przeprowadzeniu pogłębionej analizy w zakresie faktycznego zapotrzebowania na specjalistyczne inwestycje w obiekty sportowe z przeznaczeniem dla sportu osób niepełnosprawnych dokonanej w uzgodnieniu z COS-em. Pomimo tak sformułowanego wniosku końcowego pragnę podtrzymać poprzednio wyrażone stanowisko. Kluczowe znaczenie ma tutaj misja COS-u, którą jest wsparcie polskiego sportu poprzez utrzymywanie w stałej gotowości i sprawności technicznej obiektów i urządzeń infrastruktury sportowej na potrzeby szkolenia sportowego, co nie oznacza konieczności kierowania oferty, w tym dedykowanego obiektu sprzętu sportowego, dla każdego polskiego związku sportowego. Reguła ta dotyczy polskich związków sportowych prowadzących szkolenie w sporcie zarówno osób niepełnosprawnych, jak i osób pełnosprawnych.

Tworzenie każdorazowo wyspecjalizowanych obiektów wraz z wyposażeniem pod kątem każdego polskiego związku sportowego jest nieuzasadnione ekonomicznie. Pragnę zwrócić uwagę na fakt, iż grono polskich związków sportowych stale się poszerza. Z kolei jako konieczne i jak najbardziej słuszne należy uznać dostosowywanie już istniejących obiektów COS-u, czyli noclegowej bazy sportowej, do potrzeb osób niepełnosprawnych, zapewniając im możliwość korzystania i rozwoju sportowego, lecz przy jednoczesnym zachowaniu uniwersalnego charakteru obiektów COS-u.

W celu uzupełnienia mojego wystąpienia bardzo proszę dyrektora COS-u o przedstawienie informacji o tym, jakie działania zostały podjęte i jakie działania zamierza podejmować COS w celu zwiększenia dostępności infrastruktury dla osób niepełnosprawnych, jak również o odniesienie się do pozostałych wniosków. Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę o głos pana dyrektora Andrzeja Kalinowskiego.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (KO):

Dziękuję, pani minister. Oczywiście oddaję głos. Też załączam gratulacje. Widzi pan, ile pracy przed panem. Pierwszy dzień i od razu spotyka się pan z krytyką najbardziej wiarygodną, bo NIK prześledziła całe zaplecze pańskiej firmy, którą prowadzi pan od wczoraj. Widać, że przez lata było to trochę źle sterowane. Być może oszczędzaliśmy na sporcie dla niepełnosprawnych, na niwelowaniu barier architektonicznych dla tych sportowców, na przystosowaniu bazy dla nich. Chcę powiedzieć, że nie jest to wielka grupa sportowców, ale z punktu widzenia społecznego niewątpliwie jest bardzo ważna. Dlatego przy tym rozwoju gospodarczym naszego kraju musimy dzisiaj pomyśleć o zamknięciu tej sprawy, żeby nie była ona tak bardzo wstydliwa w następnych latach.

Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Centralnego Ośrodka Sportu Andrzej Kalinowski:

Dzień dobry, pani minister. Dzień dobry, panie przewodniczący. Bardzo dziękuję za życzenia i słowa otuchy. Po tej kontroli jako Centralny Ośrodek Sportu podjęliśmy

szereg działań zmierzających do wyeliminowania wszystkich zastrzeżeń co do naszych ośrodków. COS w Warszawie przeszedł audyt architektoniczny przeprowadzony przez jedną z fundacji. Audyt ten jest kompleksowym badaniem budynków, biur, przestrzeni publicznych i usługowych pod kątem ich dostępności dla osób z różnym stopniem niepełnosprawności. Audytorzy integracji analizując dostępność architektoniczną obiektów podczas wizji oraz na podstawie przedstawionych do wglądu planów architektonicznych, odnieśli się do naszego stanu i stworzyli raport z audytu, który na chwilę obecną jest w trakcie wdrażania.

Zadania zrealizowane, które już są… w COS-ie w Warszawie, to: udostępnienie i możliwość wypożyczenia pętli indukcyjnych dla osób niedosłyszących, tłumacze na język migowy. W chwili obecnej w porozumieniu z Ministerstwem Sportu będziemy przeprowadzali przetargi właśnie na pętle indukcyjne i na symultaniczny przekaz tekstowy. Niestety na chwilę obecną nie wszystkie obiekty możemy przystosować, bo wiąże się to z gruntowną przebudową naszego obiektu, niemniej jednak zadania te są podejmowane na bieżąco. W 2021 r. w porozumieniu z ministerstwem planujemy złożyć wniosek o przystosowanie całego obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Jeżeli chodzi o kolejne nasze ośrodki, w ośrodku w Spale na ogólną liczbę 367 miejsc noclegowych mamy w pełni przystosowane 84 miejsca noclegowe dla osób niepełnosprawnych. Wszystkie zastrzeżenia zostały zrealizowane. Jeżeli chodzi o wszystkie ośrodki OPO, wszystkie inwestycje, które są w planowaniu lub są rozpoczęte, oczywiście są konsultowane pod względem dostępności dla osób niepełnosprawnych i są konsultowane ze związkami sportowymi osób niepełnosprawnych w celu maksymalnego ich wykorzystania również przez takie osoby. Myślę, że poszczególni dyrektorzy przykładają dużo starań, żeby każdy ośrodek był przygotowany w 100% i mógł obsłużyć również osoby niepełnosprawne.

W związku z tym, że mamy epidemię COVID, audyt został przeprowadzony tylko w Warszawie. Jeżeli chodzi o dostęp dla osób niepełnosprawnych, kolejni dyrektorzy będą podpisywali porozumienia, żeby takie audyty przeszedł każdy z naszych ośrodków i żeby otrzymał certyfikat uprawniający nas do korzystania z nazwy: Obiekt bez Barier.

Jeżeli chodzi o COS OPO Cetniewo, mamy 13 pokoi 3-osobowych, czyli 39 miejsc noclegowych dla osób niepełnosprawnych, oraz 25 pokoi przystosowanych dla osób wysokich. Wiąże się to z tym, że mamy tam kadrę SMS koszykówki. Wiadomo, że nie są to osoby niskie. W COS OPO Cetniewo dla osób poruszających się na wózkach oraz mających inne dolegliwości, np. protezy kończyn dolnych, przed wyjściem na stołówkę zbudowano podjazd z balustradą zabezpieczającą obiekty treningowe, hale, pływalnie i stadion również dostosowane są do przemieszczania się na wózkach, a bieżącą konserwację i utrzymanie platform najazdowych OPO dla osób poruszających się na wózkach zrealizowano tam, gdzie nie było możliwości zrobienia pochylni.

Mamy w planie zakup platform do pchnięcia kulą dla osób na wózkach. Jest to uzgodnione z Polskim Związkiem Sportów Niepełnosprawnych w ramach realizacji zadania: wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w internacie sportowym Albatros oraz w przyległej sali jadalniowej w COS OPO Władysławowo. Na chwilę obecną ta inwestycja jest realizowana. Zaplanowano wymianę dwóch par tradycyjnych drzwi zewnętrznych na otwierane automatycznie. To rozwiązania ułatwi poruszanie się osobom o ograniczonej sprawności ruchowej.

W Cetniewie planujemy budowę nowego internatu sportowego w zamian za rozebrane budynki internatu sportowego D i E. Jeśli wiedzą państwo, gdzie to jest, to jest pięć takich budynków. Nowo wybudowany obiekt będzie w pełni przystosowany dla osób niepełnosprawnych. W planach mamy również przebudowę internatu sportowego Rybitwa. On również będzie przystosowany dla osób niepełnosprawnych.

W dalszych latach planujemy kolejne inwestycje mające zastąpić przestarzałe budynki internatów sportowych A, B i C nowymi obiektami spełniającymi oczekiwania kadry sportowej, w tym osób niepełnosprawnych: przebudowę klatki schodowej w Albatrosie, jest to jeden z naszych internatów; poszerzenie zbyt wąskich przejść dla wózków inwalidzkich; wymianę, ewentualnie zainstalowanie nowej windy, która jest wyeksploatowana i często niedostępna, żeby pokoje na wyższych kondygnacjach były dostępne również

dla osób niepełnosprawnych; remont wejść na halę do szermierki i do sportów walki, dzięki czemu dostęp do obiektów sportowych dla osób niepełnosprawnych będzie łatwiejszy i bezpieczniejszy; przebudowę wejścia na plażę, aby spełniała dostępność dla osób niepełnosprawnych. Obecnie zbyt strome rampy powodują, że osoby niepełnosprawne, w szczególności niepełnosprawne ruchowo, właściwie nie mają dostępu do plaży. To też jest w planach dyrekcji COS OPO Cetniewo.

Jeżeli chodzi o COS OPO Zakopane, w internacie Zakopane w budynku A mamy dwa pokoje typu studio, tj. osiem miejsc noclegowych już z hipoksją, czyli mających najwyższy standard, jeżeli chodzi o nasze ośrodki. W internacie Zakopane B mamy jeden pokój dla osób niepełnosprawnych. Razem mamy 10 miejsc dla osób niepełnosprawnych, w tym 8 miejsc, gdzie można przebywać w warunkach wysokościowych, tj. z hipoksją. W trakcie realizacji mamy remont sali judo. Jest to jedna z najstarszych sal w Zakopanem i jest w trakcie przystosowywania dla osób niepełnosprawnych. Poprawiamy również infrastrukturę sportową przy skoczni narciarskiej, żeby był bezpośredni dostęp do Wielkiej Krokwi dla osób na wózkach inwalidzkich. W planach mamy również budowę i przystosowanie w pełni toru lodowego dla osób niepełnosprawnych.

Jeżeli chodzi o COS OPO Giżycko, cały obiekt sportowy oraz siłownia jest dostosowany dla osób niepełnosprawnych. Na chwilę obecną jesteśmy po otwarciu ofert na wykonanie hotelu ze stołówką w Giżycku i obiekt ten, zgodnie z projektem, jest w pełni przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Będzie on połączony łącznikiem z halą, więc tutaj też nie będzie problemu, jeżeli chodzi o dostępność i przejazd do hali. Jeżeli chodzi o COS OPO Szczyrk, wszystkie obiekty sportowe zlokalizowane przy ul. Plażowej są dostępne dla osób z niepełnosprawnością: komunikacja, podjazdy, windy. Dostępnych jest również 10 toalet przystosowanych dla osób z niepełnosprawnością.

Niestety internat w Szczyrku nie posiada pokoi dostosowanych dla osób z niepełnosprawnością, w związku z tym w maju Szczyrk podjął działania zmierzające do opracowania koncepcji nowej hali sportowej do sportów walki i części socjalnej, w której to zlokalizowane będą pokoje przystosowane dla osób z niepełnosprawnością. Przedmiotowa koncepcja będzie konsultowana przez właściwe związki sportowe. Budowa nowej hali będzie możliwa po uzyskaniu dofinansowania. Projekt jest jeszcze w fazie koncepcji i na razie nie możemy powiedzieć na ten temat nic więcej, bo nie jest rozwinięte, w jakim zakresie ma to funkcjonować.

Oczywiście Szczyrk to Skrzyczne i wyciąg narciarski. Obecnie trwa przebudowa pośredniej stacji kolejowej Skrzyczne, w ramach której powstanie toaleta z dostępem dla osób niepełnosprawnych, ścieżka łącząca dwa perony kolei, która ułatwi komunikację dla osób z niepełnosprawnością. W planach jest zastąpienie istniejącego wyciągu orczykowego Doliny III koleją kanapową, co w znaczący sposób poprawi dostępność ośrodka narciarskiego Skrzyczne dla osób z niepełnosprawnością uprawiających narciarstwo alpejskie, tak jak było w kontroli NIK. Wszystkie te rozwiązania są i były konsultowane z panem Łukaszem Szeligą, prezesem Polskiego Komitetu Paraolimpijskiego.

Jeżeli chodzi o COS OPO Wałcz, dysponujemy tam 96 miejscami noclegowymi przystosowanymi dla osób niepełnosprawnych. Na chwilę obecną jesteśmy w trakcie projektowania tam wielofunkcyjnej hali sportowej. Jest tak zaprojektowana tak, aby również osoby niepełnosprawne miały do niej dostęp. Przeprowadzone były konsultacje z zainteresowanymi związkami paraolimpijskimi w celu dostosowania wyposażenia obiektów do potrzeb treningowych. Projektowana hala będzie spełniała wszelkie wymogi osób niepełnosprawnych.

Tyle, jeżeli chodzi o nasze plany i to, co dzieje się w COS-ie, jeżeli chodzi o przystosowanie wszystkich naszych oddziałów do tego, aby również sportowcy niepełnosprawni w znaczący sposób korzystali z naszych zasobów. Należy wspomnieć o tym, że takie potrzeby realizowane są na bieżąco, jeżeli któryś ze sportowców, a takim przykładem może być pan Jacek Czech, który jest bardzo częstym gościem naszego ośrodka w Zakopanem, zgłasza zapotrzebowania na jakiś sprzęt, który jest potrzebny i niezbędny do treningów w celu osiągnięcia odpowiedniego wyniku sportowego. Te prośby są na bieżąco realizowane i takie oczekiwania są spełniane. Dyrektorzy ośrodków stają na wysokości zadania i za każdym razem staramy się wychodzić naprzeciw.

Kieruję ogromny ukłon w stronę ministerstwa, bo rzeczywiście są to środki ministerialne. Współpraca układa się bardzo dobrze i nie mamy problemu, jeżeli chodzi o zakup sprzętu, który pomaga osobom niepełnosprawnym w treningach. Myślę, że jeżeli chodzi o infrastrukturę, w całości wyczerpałem temat. Jeżeli będą jakieś pytania, oczywiście pozostaję do dyspozycji.

Jeżeli chodzi o marketing i zastrzeżenia marketingowe, na chwilę obecną wszystkie umowy na świadczenia zewnętrznych usług promocyjnych zostały zakończone lub rozwiązane. W obecnym momencie promocją COS-u zajmuje się dział marketingu i sprzedaży w Warszawie. Jedynym zewnętrznym wsparciem jest świadczenie specjalistycznych, profesjonalnych usług biura prasowego. W marcu 2020 r. przeprowadzono postępowanie przetargowe na wybór najlepszej firmy. Od tego czasu ta firma nas obsługuje.

Zadaniem biura jest relacjonowanie wydarzeń realizowanych na terenach COS-ów, w tym również dyscyplin paraolimpijskich. Zgodnie z zaleceniami COS rozpoczął monitorowanie potrzeb sportowców niepełnosprawnych przy jednoczesnej współpracy z podmiotami prowadzącymi działalność w obszarze sportu osób niepełnosprawnych. Rozpoczęliśmy współpracę z Polską Fundacją Osób Słabosłyszących celem dostosowania COS-ów dla tych osób.

Polskie związki sportowe realizujące wydarzenia na hali COS Torwar również otrzymują wsparcie, by realizować wydarzenia dla osób niepełnosprawnych. Na przykład Polski Związek Tenisowy przy okazji realizacji mistrzostw Europy na tej samej infrastrukturze rozważał rozegranie turnieju dla zawodników z niepełnosprawnością. Ponadto po zakończeniu prac adaptacyjnych na halach COS Torwar na stronie internetowej zostanie stworzona zakładka „Dostępność” opisująca wszelkie udogodnienia dla osób z niepełnosprawnością oraz zostanie opracowany folder reklamowy, który zostanie rozesłany do polskich związków sportowych.

Dziękuję za możliwość wypowiedzenia się i ewentualnie pozostaję do dyspozycji.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (KO):

Dziękuję, panie dyrektorze. Jak na 24 godziny, musiał pan bardzo szybko przejść wiele etapów, pięter w rozeznaniu się co do specyfiki funkcjonowania. Od razu uczestnictwo w Komisji…

Bardzo proszę państwa posłów o zgłaszanie pytań. Zdalnie nie ma zgłoszeń. Pan przewodniczący Marek Matuszewski? Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Poseł Marek Matuszewski (PiS):

Panie przewodniczący, pani minister, panie dyrektorze, powiem w ten sposób, że jest jeszcze troszeczkę pracy, jeżeli chodzi o dostosowanie COS-ów do uprawiania sportu przez osoby niepełnosprawne, ale myślę, że pan dyrektor na pewno w sposób rozsądny stworzy odpowiedni program, który będzie sukcesywnie dostosowywał te ośrodki, aby niepełnosprawni mogli bezpiecznie uprawiać tam sport.

Oczywiście chcę też dotknąć tematu lodowiska, bo jestem osobą, która dba o te lodowiska, by nie tylko niepełnosprawni, ale i pełnosprawni hokeiści, łyżwiarze figurowi i oczywiście ci wszyscy, którzy uprawiają hokej na slegach, mogli to robić. Można powiedzieć, że nie mogą przebywać na zgrupowaniu w COS-ie, bo Torwar nie ma noclegu. Doskonale wiemy, że jest to duży problem. Na pewno w którymś z COS-ów w poprzedniej kadencji była chęć, aby było to Cetniewo, pan dyrektor Kowalski zrobił tam nawet odpowiednie finansowe podejście i byłoby to dobre miejsce, bo wiemy, że wszyscy ci, którzy jeżdżą na łyżwach, powinni przygotowywać się w Polsce, a nie wyjeżdżać za granicę, kiedy mówią, że w Polsce nie ma ośrodków, które miałyby lodowiska, co zresztą jest zgodne z prawdą. Zachęcam więc pana dyrektora, żeby przyjrzał się tej sprawie.

Myślę, że jako Komisja będziemy ten temat monitorować i wspierać, bo w którymś z COS-ów na pewno powinno być jedno lodowisko. Myślę, że wszyscy doskonale o tym wiedzą. Dziękuję.

Panie dyrektorze, życzę owocnej pracy. Najważniejsze, żeby były efekty.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (KO):

Dziękuję. Cieszę się, że konsultacje z Polskim Komitetem Paraolimpijskim są przez pana dyrektora i przez cały zespół zarządzający prowadzone. Chcę powiedzieć, że krytyka jest

jasna i trzeba z niej wyciągnąć wnioski. Moja podpowiedź jest taka, aby wziął pan też pod uwagę, że wiadomo, że niektóre dyscypliny paraolimpijskie, szczególnie te zimowe, są bardzo popularne, jest dużo sportowców niepełnosprawnych i do tej pory oni poniewierają się na stokach, gdzie jest trochę lepiej, gdzie mają trochę taniej, bo nie mamy dobrej infrastruktury, co pani dyrektor wykazuje w raporcie NIK.

Można porozumieć się w kwestii tego, które dyscypliny zimowe czy letnie wymagają bardzo szybkiej reakcji. Wiadomo, że dla większej liczby sportowców trzeba wziąć pod uwagę ten czynnik, aby mogli jak najszybciej lepiej się przygotowywać do najważniejszych imprez sportowych. Według mnie lektura, którą zaprezentowała NIK, jest pod tym względem miarodajna i ważne, żeby to z niej wyczytać. Niektóre dyscypliny potrzebują wsparcia od zaraz. Pan też musi przyjąć do realizacji listę rankingową od ministra, więc to, co zostało przedstawione i dość dobrze przygotowane, to jest parametr. Byłoby dobrze z działaczami Polskiego Komitetu Paraolimpijskiego jak najszybciej i najmądrzej łagodzić mankamenty wynikające z lektury tego raportu.

Panie dyrektorze, to są nasze dwa zgłoszenia. Rozumiem, że nie ma innych. Na koniec bardzo pana proszę o głos.

Dyrektor Centralnego Ośrodka Sportu Andrzej Kalinowski:

Dziękuję. Oczywiście zapisałem wszystkie te uwagi i w najbliższym czasie spróbuję dokładnie zaznajomić się z sytuacją, jeżeli chodzi o lodowisko w Cetniewie. Porozumiem się z panem prezesem Szeligą odnośnie do sportów i nagłego zapotrzebowania.

Chciałem nadmienić też, że nie jestem związany z COS-em od wczoraj. Od wczoraj piastuję stanowisko dyrektora głównego, natomiast w COS-ie pracuję od 2017 r., więc ta historia to nie zasługa tego, że nauczyłem się tego w dwa dni, ale tego, że od podstaw poznałem, jak działa COS, najpierw jako kierownik, później jako zastępca dyrektora, teraz jako dyrektor. Tę ciągłość będą więc starał się zachować.

Oczywiście wszystkie uwagi, jeżeli chodzi o NIK, są uwzględnione i wszystkie te błędy będę starał się jak najszybciej wyeliminować, żeby kolejna kontrola przeprowadzona w naszych ośrodkach była już bez uwag. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (KO):

Dziękuję. Idziemy piętro wyżej. Czy pani minister chciałaby coś dodać? Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MS Anna Krupka:

Szanowni państwo, chciałam tylko jeszcze wrócić do sprawy COS-ów, a konkretnie hal lodowych. Padł tutaj temat infrastruktury związanej ze sportami uprawianymi m.in. w halach lodowych. Otóż realizowana będzie zapowiedziana przez prezydenta Andrzeja Dudę hala lodowa w COS-ie w Zakopanem. W tym roku oni dostali 100 tys. zł na program funkcjonalno-użytkowy, natomiast jest tam oczywiście pewien problem związany z uzyskaniem dzierżawy od Tatrzańskiego Parku Narodowego. W tym zakresie będziemy potrzebowali wsparcia od Ministerstwa Środowiska. To jest kryty tor łyżwiarski. Pana dyrektor Kalinowskiego bardzo jeszcze proszę o przybliżenie tego tematu.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (KO):

Proszę bardzo.

Dyrektor Centralnego Ośrodka Sportu Andrzej Kalinowski:

Tak, oczywiście. Jeżeli chodzi o sporty zimowe i o koncepcję budowy hali wielofunkcyjnej z torem lodowym, z lodowiskiem wewnątrz, to jesteśmy na etapie uzgodnień z Tatrzańskim Parkiem Narodowym. Myślę, że najbliższe miesiące pozwolą nam rozpocząć procedurę związaną z wykonaniem tego toru. Tor będzie oczywiście przystosowany i w pełni wyposażony dla osób niepełnosprawnych. Nadmienić należy również to, że obok pobliskiej Spały, w Tomaszowie Mazowieckim jest również zadaszony tor lodowy, który obsługuje COS w Spale, niemniej jednak, jeżeli chodzi o Władysławowo, jeżeli będzie taka wola, jak najbardziej rozważymy taką lokalizację.

Jest kilka zespołów hokejowych pochodzących z Pomorza i myślę, że jest to dyscyplina dosyć popularna wśród dzieci i młodzieży. Widzimy, jak bardzo popularna jest jazda na łyżwach i ogólnie cała zimowa aktywność fizyczna. Mamy lodowisko, które jest wykorzystywane od rana do wieczora, i myślę, że rozpocznę rozmowę, jeżeli chodzi o to lodowisko.

Jeżeli mogę jeszcze dodać, jeżeli chodzi o Zakopane, to oczywiście przychylność pani minister i państwa posłów… Jeżeli będzie możliwość przyspieszenia realizacji tego dosyć dużego zadania, będziemy bardzo wdzięczni i na pewno podniesie to jakość sportów, które będziemy mogli uprawiać, a zależy nam na tym, żeby poszerzać gamę sportowców, którzy mogą korzystać z naszych ośrodków w całej Polsce. Dziękuję, pani minister.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (KO):

Dziękuję bardzo panu dyrektorowi. Czy pani wicedyrektor Delegatury NIK w Łodzi, pani Grażyna Tuzikiewicz-Gnitecka, chciałaby na zakończenie coś jeszcze dodać?

Wicedyrektor Delegatury NIK w Łodzi Grażyna Tuzikiewicz-Gnitecka:

Wypada mi tylko podziękować za tak sprawnie podjęte działania, za pogłębione analizy, za faktycznie działania na konkretnych obiektach ośrodków sportowych i za poważne potraktowanie naszych wniosków. Możemy tylko podziękować i wyrazić zadowolenie.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (KO):

Dziękuję pani dyrektor, pani minister, panu dyrektorowi, państwu posłom i wszystkim, którzy nas oglądali, uczestniczyli i brali udział w pierwszym, lecz nie ostatnim dzisiaj – zapraszam o 20.00 – posiedzeniu Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki. To posiedzenie Komisji zamykam.